

Jaarverslag 2019

Clëntenadviesraad Sociaal Domein

Alphen aan den Rijn

Alphen aan den Rijn,
Februari 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 3
Samenstelling van de Cliëntenadviesraad	p. 4
Vergaderingen en structureel overleg	p. 4
Plenaire vergaderingen	p. 4
Voorzittersoverleg	p. 4
Bestuurlijk overleg	p. 5
Regionaal overleg	p. 5
Adviezen van de Cliëntenadviesraad	p. 6
Diversen	p. 9
Participe	p. 9
Stichting Lumen	p. 9
Klankbordgroep Regiotaxi Holland Rijnland	p. 9
Raadsvergadering en commissievergaderingen	p. 9
Website	p.10
Nieuwsflits	p.10
Privacyverklaring	p.10
Werkbezoeken, symposia en informatiebijeenkomsten	p.11
Financiële verantwoording	p.12

Inleiding

Met tevredenheid kijken wij terug op onze activiteiten van het afgelopen jaar. Hoewel 2019 het laatste jaar was in het bestaan van de Cliëntenadviesraad, heeft dit niet geleid tot een demotivatie of een afwachtende, reflecterende houding van de leden van de adviesraad. Dit jaar brachten wij méér adviezen uit dan andere jaren, kwam u ons weer tegen op tal van symposia, conferenties en evenementen in het veld, en volgde de pers onze activiteiten in talrijke publicaties.

Gelukkig kunnen wij stoppen op ons hoogtepunt! En in de verwachting dat de nieuwe Adviesraad Samenleving, onder leiding van Koos van Arkel, het college eveneens van waardevolle adviezen zal voorzien.

Toch zijn er ook zorgen. Bijvoorbeeld over de invulling van de Alphenese Inclusieagenda. Dit najaar is weliswaar het beleidskader hierover vastgesteld, maar het opstellen, en laat staan de uitvoering, van deze kalender laat nog steeds op zich wachten! Terwijl uit landelijk onderzoek blijkt dat gemeenten veel te weinig doen om een inclusieve samenleving te bereiken. Wij hebben de gemeente meerdere keren aangespoord tot meer daadkracht en een hoger ambitieniveau op het gebied van toegankelijkheid voor haar inwoners, maar tot op heden heeft dat helaas, naar onze mening, nog onvoldoende resultaat opgeleverd.

In ons állerlaatste advies hebben wij meerdere onderwerpen aangestipt, die de aandacht verdienen van onze opvolger, de Adviesraad Samenleving. Denk hierbij aan de Jeugdzorg, personeelstekort bij de thuiszorg, woningbeleid Senioren, Regiotaxi en Maatschappelijke zorg. Wij hopen dat openheid, communicatie en publiciteit ook de nodige aandacht van de nieuwe Adviesraad zal krijgen.

Enkele leden van de huidige Cliëntenadviesraad hebben besloten toe te treden tot de nieuwe Adviesraad Samenleving. Zij zullen erop toezien dat deze Adviesraad die onderwerpen met veel energie zal oppakken.

In dit jaarverslag schetsen wij een beeld van de activiteiten van de Cliëntenadviesraad in het afgelopen jaar.

Samenstelling van de Cliëntenadviesraad

De Cliëntenadviesraad bestond reglementair uit 9 personen, onder wie een voorzitter en vicevoorzitter. De Cliëntenadviesraad werd voor een belangrijk deel gevormd uit ervaringsdeskundigen binnen het Sociaal Domein. Een aantal leden maakte zelf gebruik van de Wmo-voorzieningen, was mantelzorger, of had ervaring met de GGZ en Maatschappelijke Zorg. Onder meer door hun expertise, contacten en ervaringen met “lotgenoten” heeft de Cliëntenadviesraad een beeld kunnen vormen van wat er speelde in de gemeente binnen het Sociaal Domein.

In 2019 bestond de raad uit:

- Kees Slingerland, voorzitter
- Greet den Dulk - Barens, plv vicevoorzitter
- Marijke van Huizen, lid
- Marjanne Meijerink, lid
- Saida Yachou, lid
- Wies van den Nieuwendijk, lid
- Dominic Dorsman, lid
- Korsjan Punt, lid
- Edward de Gast (aangetreden per 17 juni 2019).

Inge van der Heijden en Diny Vonk vormden respectievelijk de beleidsmatige en ambtelijke ondersteuning van de Cliëntenadviesraad. Froukje Jellema van de Notuleerservice Nederland b.v. notuleerde de maandelijkse plenaire vergaderingen.

Vergaderingen en structureel overleg

Plenaire vergaderingen

Elke tweede maandag van de maand heeft de Cliëntenadviesraad vergaderd in het gemeentehuis van Alphen aan den Rijn. Deze vergaderingen waren openbaar en konden dan ook door belangstellenden en pers worden bijgewoond. De agenda's voor deze vergaderingen werden circa een week van te voren via de website van de Cliëntenadviesraad bekend gemaakt.

In de zomermaanden hield de Cliëntenadviesraad een kort reces. Er werd in 2019 tien keer plenair vergaderd.

Voorzittersoverleg

Naast de plenaire vergaderingen heeft er ook tweemaandelijks een voorzittersoverleg plaats gevonden tussen de voorzitters en de vicevoorzitters van de Cliëntenadviesraad en de Inwoners-adviesraad van de gemeente Alphen aan den Rijn. Dit overleg heeft in 2019 vijf keer plaats gevonden.

Bestuurlijk overleg

In 2019 is er samen met de Inwonersadviesraad één keer, op 9 mei, een bestuurlijk overleg geweest met de verantwoordelijke wethouder over actuele zaken binnen het Sociaal Domein. Er is onder meer gesproken over het functioneren van de beide adviesraden en de toekomst van burgerparticipatie in de gemeente Alphen aan den Rijn.

Inhoudelijke punten die tijdens het bestuurlijk overleg aan de orde zijn geweest:

- Evaluatie adviesraden en toekomstbeeld inwoners- en cliëntenparticipatie
- Jeugdzorg

Regionaal overleg

Op 7 februari en 3 oktober heeft regionaal overleg tussen de adviesraden van Alphen aan den Rijn, Kaag en Braassem en Nieuwkoop plaatsgevonden. Doel was uitwisseling en bundeling van kennis en informatie. Hierdoor kon in regionaal verband (Holland Rijnland) krachtiger worden opgetreden en beter worden geadviseerd over gezamenlijke aandachtsgebieden.

Aan de orde kwamen onder meer:

- Functioneren van de adviesraden
- Privacy Serviceplein
- Stand van zaken Rijnvicus, Tom in de Buurt, Regiotaxi, onafhankelijke Cliëntondersteuning en project Blijf in de Buurt.

Adviezen van de Cliëntenadviesraad¹

Advies inzake Jeugd Deelname Fonds Alphen (ongevraagd)

De Cliëntenadviesraad heeft ongevraagd advies uitgebracht over het overzetten van de activiteiten van het Jeugd Deelname Fonds Alphen naar 2 landelijke organisaties. Wij adviseren het College om het lokale fonds te handhaven in het belang van de kinderen en ouders die daar gebruik van maken.

Advies inzake Diftar (ongevraagd)

De Cliëntenadviesraad heeft ongevraagd advies uit gebracht aan het college over het plan van wethouder Maas om burgers voortaan per gestorte rest-afvalzak te laten betalen. Voor ouderen, gehandicapten en chronische zieken pakt deze maatregel zeer duur uit.

Advies over voorstel voor wijzigingen in de Verordening en Nadere regels Sociaal Domein (gezamenlijk met Iar)

De Inwoners- en Cliëntenadviesraad hebben een advies uitgebracht over de voorgestelde wijzigingen in de Verordening en Nadere regels Sociaal Domein 2019. De rode draad die zich door het geheel van voorgestelde wijzigingen (van zowel de verordening als van de nadere regels) uitstrekt is de aanpassing van de definitie van mantelzorg. Wij zien dit als een zeer slechte ontwikkeling. Wij vinden het verontrustend dat de gemeente Alphen aan den Rijn een weg inslaat die leidt tot een mindere kwaliteit van leven voor haar burgers. De gemeente heeft uitgelegd dat deze angst ongegrond is.

Advies inzake startnotitie Alphense Inclusie Agenda

Kijkend naar dit stuk constateren we dat het stuk érg vaag en weinig concreet is. Maar dat is mogelijk eigen aan een startnotitie met “kaders en uitgangspunten”....

We gaan er dan ook van uit dat de Alphense Inclusie Agenda komend jaar zo concreet mogelijk zal worden geformuleerd met een duidelijke analyse van de knelpunten, vermelding van doelen, prioriteiten en actiepunten mét een planning en de benodigde middelen. Ook zal in de agenda duidelijk aangegeven moeten worden op welke wijze gemeten wordt of de actiepunten geslaagd en de doelen bereikt zijn.

Daar komt bij dat de procedure om tot een lokale inclusie agenda te komen wel érg lang duurt. Het VN-verdrag over gelijke rechten voor mensen met een beperking is in Nederland vanaf 14 juni 2016 officieel van kracht en dat betekent voor onze gemeente de wettelijke plicht om een lokale inclusie agenda op te stellen waarin aangegeven wordt hoe gewerkt gaat worden aan het waarmaken van het VN-verdrag en dus aan een inclusieve samenleving.

Wij adviseren dus dat de gemeente een tandje bij schakelt en haar ambitieniveau een stukje opschaalt.

¹ U vindt al onze adviezen met de reactie van het college op onze website, www.car.adviesraden-alphenaandenrijn.nl/Documenten

Advies inzake inrichting Adviesraad Sociaal Domein en Verordening 2020 (toekomst adviesraden)

Aan ons is gevraagd een advies uit te brengen over de inrichting Adviesraad Sociaal Domein en Verordening 2020. De huidige adviesraden zullen worden opgeheven en per 1 januari 2020 gaat één nieuwe Adviesraad van start.

Het is wat vreemd en ook niet makkelijk om als Cliëntenadviesraad een advies uit te brengen over de voorgenomen instelling van een nieuwe Adviesraad als vervanging van de bestaande raden. Met ons advies werken we in zekere zin mee aan onze eigen opheffing...! Zéker gezien het feit dat we van mening zijn dat de Cliëntenadviesraad in de afgelopen vier jaren goed heeft gefunctioneerd. U kunt zich dan ook voorstellen dat deze transitie, medio 2018 reeds in gang gezet (!), bij de leden van onze adviesraad regelmatig tot vragen, twijfels, teleurstelling en soms ergernis heeft geleid.

Toch adviseren wij om op het ingeslagen pad verder te gaan en één nieuwe adviesraad in te stellen.

Advies inzake ondertekening VNG Manifest “Iedereen doet mee”

Met de invoering van het VN-Verdrag Handicap moeten ook gemeenten uitvoering geven aan dit verdrag. In 2018 ontwikkelden 25 koplopergemeenten, samen met ervaringsdeskundigen, een manifest waarin zij aangaven wat zij binnen het VNG-project Iedereen doet mee! wilden bereiken.

Ons advies is dat de gemeente Alphen aan den Rijn het VNG Manifest “Iedereen doet mee!” ondertekent en aan deze ondertekening de nodige publiciteit en inhoud geeft.

Advies “ Omdat het gewoon kan”, Beleidskader Sociaal Domein 2021 (samen met Iar)

De Gemeente zet in dit zeer abstract geformuleerde Beleidskader hoog in op een soort ideale samenleving, met mooie buurten, wijken en gebieden waarin veel cohesie is en waar de inwoners makkelijk en opgewekt naar de inloophuizen stappen om daar hun problemen aan de orde te kunnen stellen.

Het is goed dat de soorten hulp die de Gemeente zou kunnen leveren om maatschappelijke en sociale problemen op te lossen, in dit Beleidskader onderverdeeld is in bundels, dat kan op papier duidelijkheid geven over wat er op diverse terreinen nodig is. De werkelijkheid is helaas anders. In de wijken/gebieden is helemaal niet zoveel samenhang en het is de vraag of de bewoners daar allemaal op uit zijn en of dit Beleidskader hier een bijdrage aan kan leveren.

Wij adviseren dat de toekomstige adviesraad nauw betrokken wordt bij de uitwerking van de bundels ten behoeve van de aanbesteding.

Advies over project “Koudekerk Rollatorproof” (ongevraagd)

Wij adviseren het college om niet alleen Koudekerk, maar de hele gemeente volledig toegankelijk te maken.

Advies inzake Alphense Inclusie Agenda (ongevraagd)

Wij adviseren om in de formulering van de Alphense Inclusie Agenda ook de ervaringen en verbetervoorstellen uit de “schaduwrapportage Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in Nederland” van o.m. Ieder(in) nadrukkelijk mee te nemen en vóórt te maken met de besluitvorming over een zo concreet mogelijke Inclusie Agenda voor onze gemeente.

Advies inzake overdracht onderhanden aandachtsgebieden (ongevraagd)

In onze állerlaatste vergadering hebben we onder meer gesproken over de onderhanden aandachtsgebieden die nog de nodige aandacht verdienen en die niet meer door onze Cliëntenadviesraad behartigd en van advies voorzien kunnen worden. Denk hierbij aan:

Plan van Aanpak preventie en versterking aanpak personen met verward gedrag.
Uitvoeringsprogramma maatschappelijke zorg Rijnstreek 2018-2020 “Blijf in de buurt”
Alphense Inclusie Agenda
Regiotaxi; toegankelijk en beschikbaar vervoer voor iedereen
Huishoudelijke hulp; o.m. personeelstekort
Jeugdzorg; Go voor Jeugd
Aanbesteding, Contractering in het Sociaal Domein
Uitvoeringsplan Senioren, onderdeel van het programma Blijvend Thuis
Onafhankelijke Cliëntondersteuning
Implementatie pilot Mobility Mentoring
Concessie openbaar vervoer Zuid Holland Noord

Wij adviseerden om deze aandachtsgebieden tijdig voor te leggen aan de nieuw op te richten Adviesraad Samenleving.

Diversen

Participe

Participe is de lokale welzijnsorganisatie, die zich onder meer bezig houdt met de indicatiestelling voor de Wmo en deel neemt in het samenwerkingsverband Tom in de buurt. De voorzitter van de Cliëntenadviesraad heeft halfjaarlijks overleg met Participe over actuele zaken, knelpunten en ontwikkelingen.

Twee leden van de Cliëntenadviesraad namen deel aan het klantenpanel van Participe.

Stichting Lumen

Lumen is een onafhankelijke regionale cliëntenorganisatie. Lumen zet zich in voor mensen met psychische en psychosociale problematiek in de regio Holland Rijnland, met mensen uit de doelgroepen en los van zorginstellingen en hulpverleners.

Maandelijks was er een lunchbijeenkomst van de Lumen adviesgroep, waaraan leden van de Cliëntenadviesraad deelnamen. Hierbij is gesproken over actualiteiten rond de GGZ in onze regio.

Klankbordgroep Regiotaxi Holland Rijnland

De Cliëntenadviesraad maakt sinds 2017 deel uit van dit overlegorgaan, dat ten doel heeft de kwaliteit van de dienstverlening van de Regiotaxi te verbeteren en ontwikkelingen in het doelgroepenvervoer in de gaten te houden. De klankbordgroep heeft in 2019 vier keer vergaderd in het bestuurscentrum van de gemeente Teylingen (Voorhout). Aan dit overleg nemen vertegenwoordigers van Cliëntenorganisaties en ambtenaren van de gemeenten binnen Holland Rijnland deel. Ook de uitvoerende taxibedrijven waren vertegenwoordigd.

De Cliëntenadviesraad heeft meerdere keren de aandacht gevestigd op de vele klachten, misstanden en problemen binnen deze vervoersvoorziening. Dit heeft geleid tot het doen van een klanttevredenheidsonderzoek onder een zeer beperkte groep gebruikers van de Regiotaxi in de zomer van 2019.

De positieve resultaten van dit onderzoek bevreemden ons enigszins, aangezien wij nog steeds klachten over de dienstverlening vernemen.

Vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissie SMD

De voorzitter en leden van de Cliëntenadviesraad hebben meerdere vergaderingen van de gemeenteraad en raadscommissie Sociaal Maatschappelijk Domein bijgewoond, wanneer de besproken onderwerpen hiertoe aanleiding gaven. Denk dan bijvoorbeeld aan de nieuwe Verordening Sociaal Domein, het beleidskader Inclusie Agenda, de Toekomst Adviesraden, Armoedebeleid en Jeugdzorg.

Ook heeft de voorzitter twee keer ingesproken bij de vergaderingen van de raadscommissie SMD.

Website

De website van de Cliëntenadviesraad, www.car.adviesraden-alphenaandenrijn.nl, is gedurende het verslagjaar geactualiseerd.

U kunt hier het vergaderrooster, de agenda's en de verslagen van de vergaderingen vinden. Ook de adviezen van de Cliëntenadviesraad en andere relevante stukken staan online. Via de contactpagina kunt u ons eenvoudig bereiken.

Ook een selectie uit het nieuws over het Sociaal Domein is beschikbaar. In het archief vindt u de Nieuwsflitsen van de afgelopen jaren.

Per 1 januari 2020 wordt de website niet meer bijgehouden, maar is hij nog wel te raadplegen.

Nieuwsflits

Omdat het van belang is dat zo veel mogelijk cliënten én inwoners van de gemeente Alphen aan den Rijn op de hoogte zijn van het werk van de Cliëntenadviesraad, hebben wij tien keer een Nieuwsflits rond gestuurd, waarin wij verslag deden van onze bezigheden en aandacht vestigden op opmerkelijke ontwikkelingen binnen de gemeente die met het Sociaal Domein te maken hebben. Ook landelijk nieuws op dit terrein werd aangestipt.

Uiteindelijk lazen ruim 90 personen en organisaties van binnen en buiten de gemeente onze Nieuwsflits.

Privacyverklaring

In verband het ingaan van de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) hebben wij een Privacyverklaring opgesteld. U kunt deze lezen op onze website, www.car.adviesraden-alphenaandenrijn.nl

Werkbezoeken, symposia en overlegstructuren

De leden van de Cliëntenadviesraad hebben in het verslagjaar deelgenomen aan een groot aantal plaatselijke, regionale en landelijke activiteiten, bijeenkomsten, vergaderingen, symposia, congressen enzovoort op het gebied van het Sociaal Domein. Het doel daarvan was het verkrijgen van actuele informatie over en uitwisseling van kennis en ervaring. De leden, en daarmee de adviesraad, konden hierdoor steeds beter functioneren en de opgedane kennis met elkaar en anderen delen.

Een greep uit de bezoeken van het afgelopen jaar:

Bezoek Tom Event, stadhuis
Bezoek Tom Event, Avifauna
Bezoek Compaaenen seniorenhuisvesting, stadhuis
Woonforte afscheid Donninger, in de Josef
Deelname aan Platform Grip, Slimm
Deelname Congres Participe, Theater Castellum
Bezoek OSO Zorg en Welzijn, De Bron
Vergadering Koepel Adviesraden, Utrecht
Marktverkenning contractering, stadhuis
Bezoek Adviesraad Gouda, Gouda
Bijeenkomst financieel misbruik, Parktheater
Deelname Congres Koepel Adviesraden, Dordrecht
Netwerkbijeenkomst Week van Respect, stadhuis
Voorlichtingsbijeenkomst Mobility Mentoring, stadhuis
ALV Koepel Adviesraden, Utrecht
Deelname congres Een nieuwe generatie ouderen(zorg), Nieuwegein
Jubileumdag Ypsilon, UMC Utrecht
Bijeenkomst van de Koepel Adviesraden over banenafspraken en beschut werk, Purmerend
Bijeenkomst in het Huis van de Stad over herstelinitiatieven, Gouda
Vrijwilligersevenement met vrijwilligersmarkt, stadhuis
Deelname jaarcongres Participatie en Herstel, Bussum
Inspiratiebijeenkomst Koepel Adviesraden, Amersfoort
Presentatie inwonersonderzoeken in het kader van de contractering 20/21, stadhuis
Deelname Congres Gelijk=Gelijk, Utrecht
Bezoek aan het 'vrijwilligers event', stadhuis
Cursus sociaal-juridische dienstverlening bij het vroegere Mezzo, nu mantelzorg.nl
Ledenraadsvergaderingen mantelzorg.nl
Bezoek aan de visitatiecommissie Woonforte, Baronie
Stakeholdersbijeenkomst van Woonforte, Alphen
Deelname aan jubileumsymposium Kernkracht, Gouda
Voorlichtingsbijeenkomst voor Rotary's over verwarde personen, Alphen
Deelname Mantelzorgdag, rondvaart Avifauna
Voorlichtingsbijeenkomst over de nieuwe wet voor de gedwongen zorg WVGZ, Gouda
Bijeenkomst familieraad GGZ Rivierduinen
Regionale Kennisdag Maatschappelijke Zorg Holland Rijnland, stadsgehoorzaal Leiden
Stakeholdersoverleg Participe, Alphen
Bijwonen van de jaarlijkse Hannie van Leeuwen lezing, Nieuwegein

Financiële verantwoording

De gemeente heeft een budget van 2x €20.000,- per jaar beschikbaar gesteld voor de beide Adviesraden (de Cliëntenadviesraad en Inwonersadviesraad).

In het verslagjaar bedraagt het budget voor de Cliëntenadviesraad € 20.000,00

Vacatiegeld leden adviesraad	€ 10.500,00
Notuleerservice	5.408,58
XEL Media BV	35,60
Akse (gemeentegids)	39,35
Diverse attenties	50,00
Koepeladviesraden	250,00
Afscheidsdiner	331,60

Totale kosten	€ 16.615,13
---------------	-------------

Positief Saldo	€ 3.384,87
----------------	------------

